

Παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας

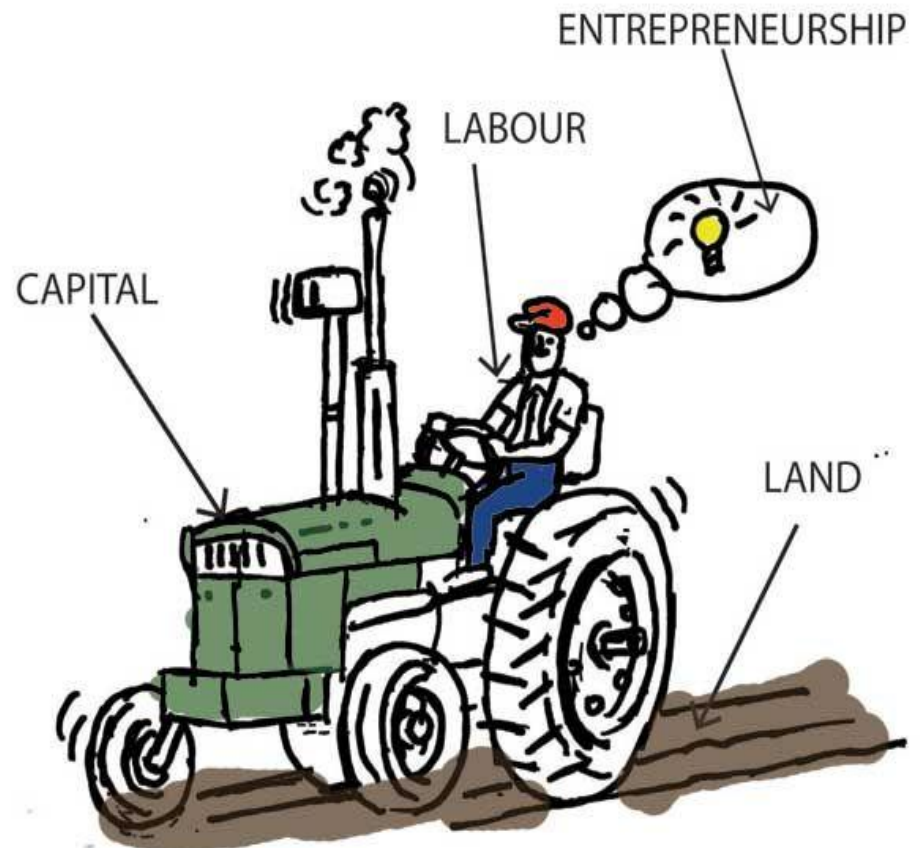
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΚΥΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΚΑΜΠΥΛΗ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Γ
ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΛΙΑΣ
ΤΟΥΜΑΣΑΤΟΣ

Παραγωγική διαδικασία

- Παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας : φαίνονται από το σύνολο των προϊόντων που μπορεί να παράγει μια οικονομία σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
-
- **Οικονομικά αγαθά/προϊόντα < αποτέλεσμα της παραγωγικής διαδικασίας < συντελείται στις επιχειρήσεις**

Ορισμός παραγωγικής διαδικασίας

- ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΝΟΙΑ 1 : ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:
Όλοι οι τρόποι με τους οποίους ο άνθρωπος μετασχηματίζει την ύλη για να της δώσει μορφή χρήσιμη για τη ζωή.
-
- ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ (χωρίς τα οποία δε γίνεται παραγωγική διαδικασία)
 - ανθρώπινη προσπάθεια
 - φύση (γη και περιβάλλον)
-
- Στην παραγωγική διαδικασία, ο άνθρωπος παράγει
 - Προϊόντα για κατανάλωση
- Προϊόντα για την παραγωγή (π.χ. εργαλεία) – **Παραχθέντα μέσα παραγωγής** (σήμερα πολύ εξελιγμένα και απαραίτητα για την παραγωγική διαδικασία)

Παραδείγματα

- Ο άνθρωπος χρησιμοποιεί με διαφορετικό τρόπο σε κάθε είδος παραγωγής την ύλη – παράγει χρήσιμα προϊόντα.
-
- Παράδειγμα: αγροτική παραγωγή: ο άνθρωπος χρησιμοποιεί :
 - -τις δυνάμεις του [*ανθρώπινη προσπάθεια*]
 - -το έδαφος με τα συστατικά, νερό, ήλιο, υγρασία [*φύση*]
 - - λιπάσματα, μηχανήματα [*παραχθέντα μέσα παραγωγής*]
- Τα συνδυάζει με ορισμένους τρόπους – σε ορισμένο χρόνο παράγει προϊόντα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- *ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΝΟΙΑ 2: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ*

Τα στοιχεία που συντελούν στην παραγωγική διαδικασία.

- Χωρίζουμε τους συντελεστές παραγωγής σε τρεις κατηγορίες:

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΔΑΦΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ | ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ

η καταβολή
ανθρώπινης
προσπάθειας
(σωματικής –
πνευματικής) για
την παραγωγή
κάποιου
προϊόντος

εργάτης που χτίζει, αγρότης που
οργώνει.

Χρησιμοποιούν ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ: το σύνολο των
γνώσεων και ικανοτήτων που
αποκτά ο άνθρωπος με τη
μόρφωση και την εμπειρία

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ | ΕΔΑΦΟΣ

ΕΔΑΦΟΣ
(ΓΗ)

η γεωγραφική
έκταση, επιφάνεια,
υπέδαφος, λίμνες,
ποτάμια, θάλασσες
και οι ιδιότητες του
εδάφους που είναι
χρήσιμες στην
παραγωγική
διαδικασία

το έδαφος πάνω στο οποίο
χτίζεται εργοστάσιο
το έδαφος που
καλλιεργείται

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ | ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

όλα τα προϊόντα που
χρησιμοποιούνται
στην παραγωγική
διαδικασία για την
παραγωγή άλλων
προϊόντων

μηχανήματα, κτίρια,
εγκαταστάσεις,
εργαλεία, σκεύη.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Τα στοιχεία που αποτελούν τους συντελεστές παραγωγής γίνονται συντελεστές παραγωγής
ΟΤΑΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.

Η ύπαρξή τους παρέχει απλώς τη δυνατότητα να γίνουν σ.π. Γίνονται μόνον όταν πραγματικά χρησιμοποιηθούν.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΝΟΙΑ 3: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
- *Η ικανότητα που έχουν ορισμένοι άνθρωποι να διαβλέπουν κέρδος σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες και να αναλαμβάνουν να συνδυάσουν τους άλλους τρεις συντελεστές, για να γίνει η παραγωγή.*

Είναι η επιχειρηματικότητα παραγωγικός συντελεστής;

- ΑΠΟΨΗ Α: Πολλοί οικονομολόγοι θεωρούν ότι η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ είναι ο τέταρτος συντελεστής παραγωγής.
- ΑΠΟΨΗ Β: Η επιχειρηματικότητα είναι είδος εργασίας, άρα περιλαμβάνεται στον σ.π. «ΕΡΓΑΣΙΑ»

Συντελεστές παραγωγής

- Χαρακτηριστικό στοιχείο των συντελεστών παραγωγής:
- Θεωρούνται **δεδομένοι για κάθε χρονική περίοδο και για κάθε οικονομία.**
- (σε μακροχρόνιες περιόδους μεταβάλλονται, αλλά βραχυχρόνια μπορούν να θεωρηθούν δεδομένοι)
- → Άρα , **και τα προϊόντα** που παράγονται με τους δεδομένους π.σ. είναι **δεδομένα.**
- Αλλά: **επειδή οι ανάγκες** είναι σχετικά **μεγάλες**
- → Οι παραγωγικοί συντελεστές + τα προϊόντα που παράγονται **βρίσκονται σε στενότητα**, δηλ. **είναι περιορισμένοι σε σχέση με τις ανάγκες.**

Κύριο οικονομικό πρόβλημα

- Το κύριο οικονομικό πρόβλημα :
- Προέρχεται από τη **διαφορά** που υπάρχει **μεταξύ:**
- του πλήθους των **αναγκών** που οι άνθρωποι προσπαθούν να ικανοποιήσουν και
- του περιορισμένου όγκου των **αγαθών** που υπάρχουν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες αυτές
- [ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΑ ΑΓΑΘΑ]
→ ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΛΛΕΙΨΗ [ΣΤΕΝΟΤΗΤΑ] ΑΓΑΘΩΝ
ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Κύριο οικονομικό πρόβλημα

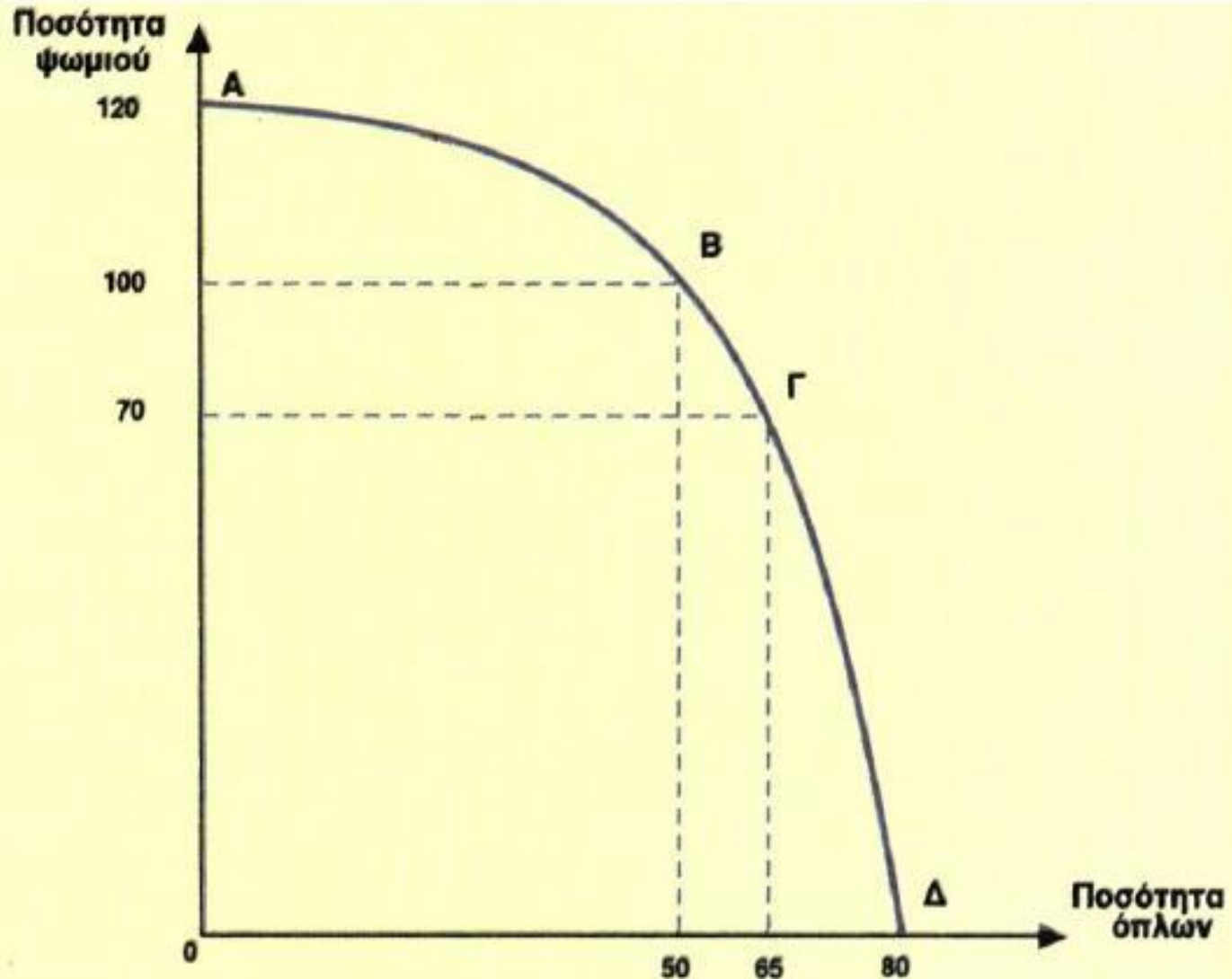
- Προσπάθεια να ξεπεραστεί με οργανωμένη δραστηριότητα, ανάπτυξη τεχνολογίας, εξεύρεση πόρων)
-
- ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΓΑΘΩΝ
- ΑΓΑΘΑ ← ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ [με ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ)
- Άρα: Σχετική έλλειψη αγαθών = έλλειψη παραγωγικών συντελεστών.
-
- Μόνιμο πρόβλημα, απασχολεί κάθε κοινωνία.

Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ)

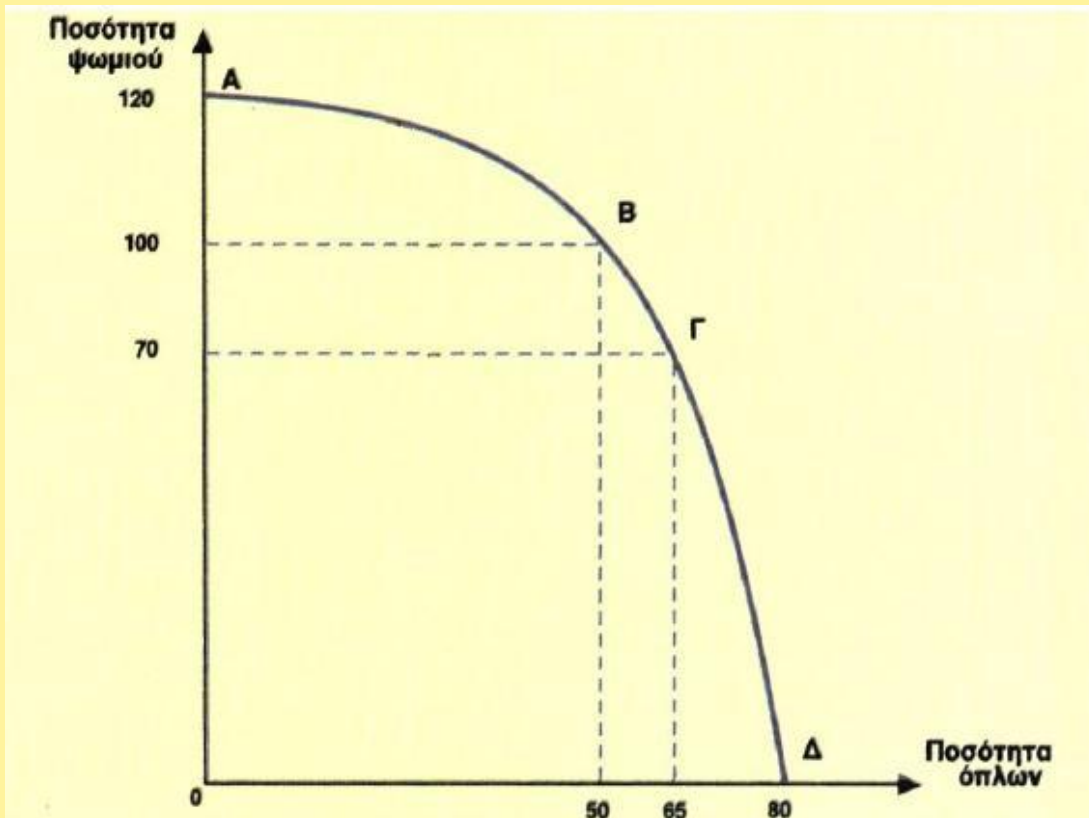

- **Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων:**
-
- Βασικό εργαλείο για τη μελέτη των δυνατοτήτων της οικονομίας.
- **Βασικές υποθέσεις (δηλ. τι θεωρούμε δεδομένο για να μελετήσουμε την καμπύλη):**
- ***Η οικονομία χρησιμοποιεί αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές***
- ***Η τεχνολογία παραγωγής είναι δεδομένη***
- ***Η οικονομία παράγει μόνο δύο προϊόντα***

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

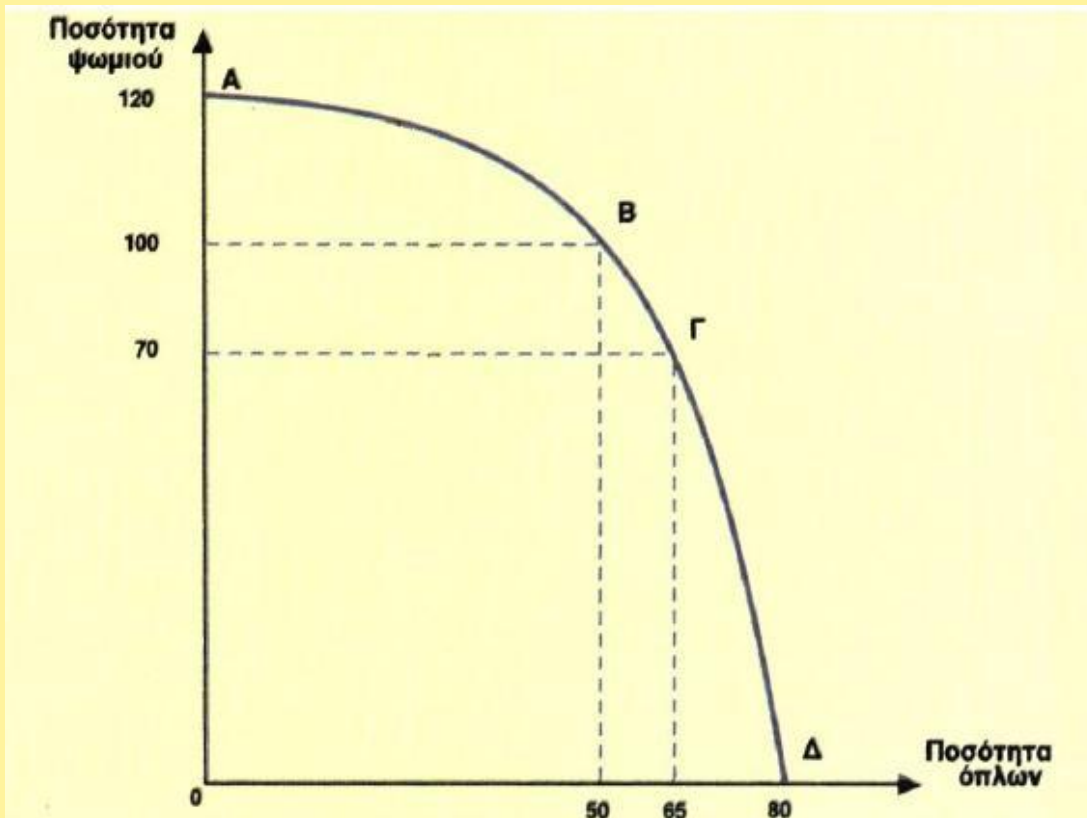

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

Τι δείχνει η καμπύλη; Όλους τους δυνατούς συνδυασμούς των δύο προϊόντων που μπορεί να παράγει ταυτόχρονα η οικονομία

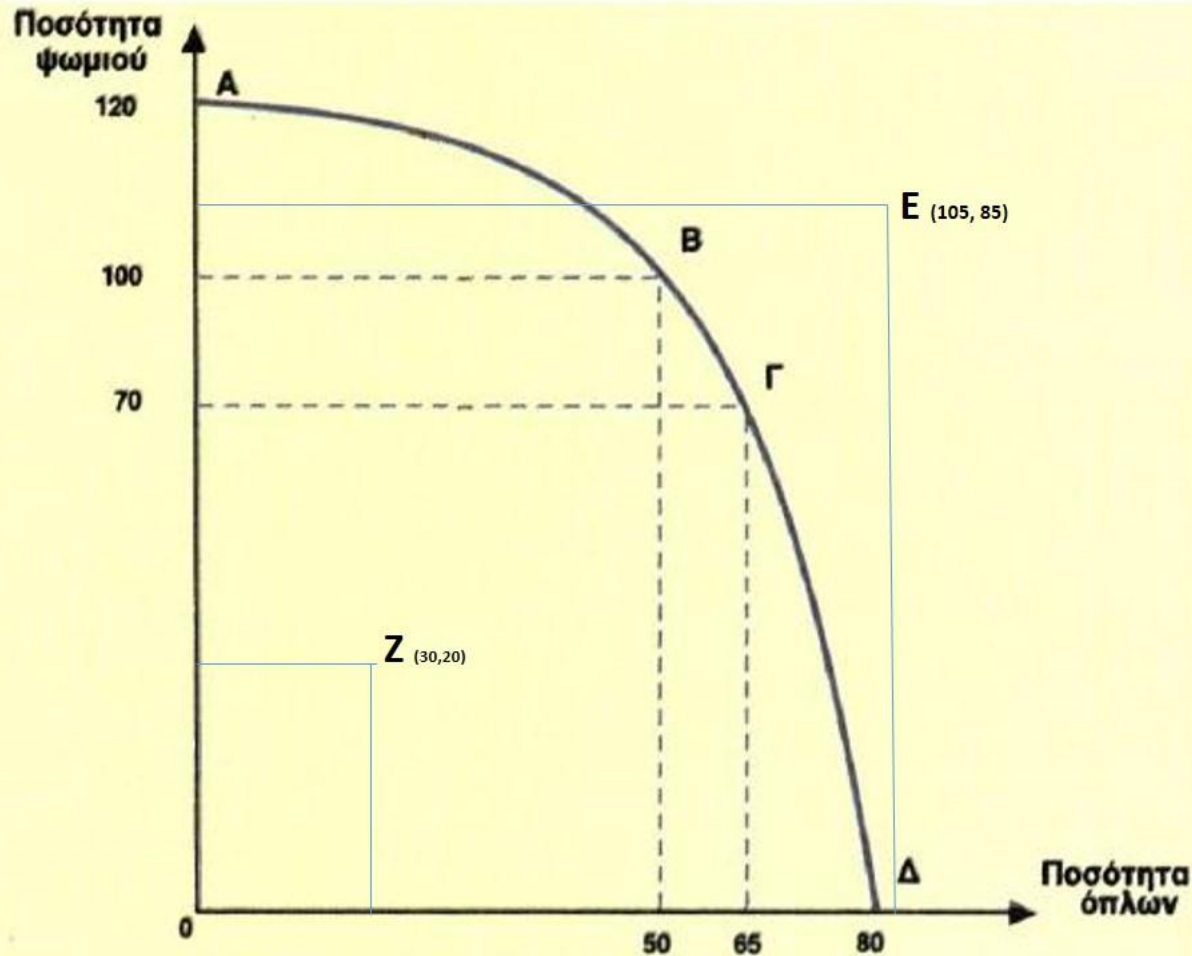
Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

Η μέγιστη τιμή για το ένα είναι μηδενική για το άλλο (αφού τότε όλοι οι π.σ. θα χρησιμοποιούνται μόνο για το ένα προϊόν και δεν θα έχει μείνει κανείς για το άλλο)

Όταν μειώνεται η παραγωγή του ενός, απελευθερώνονται παραγωγικοί συντελεστές για το άλλο, άρα αυξάνεται η παραγωγή του άλλου.

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

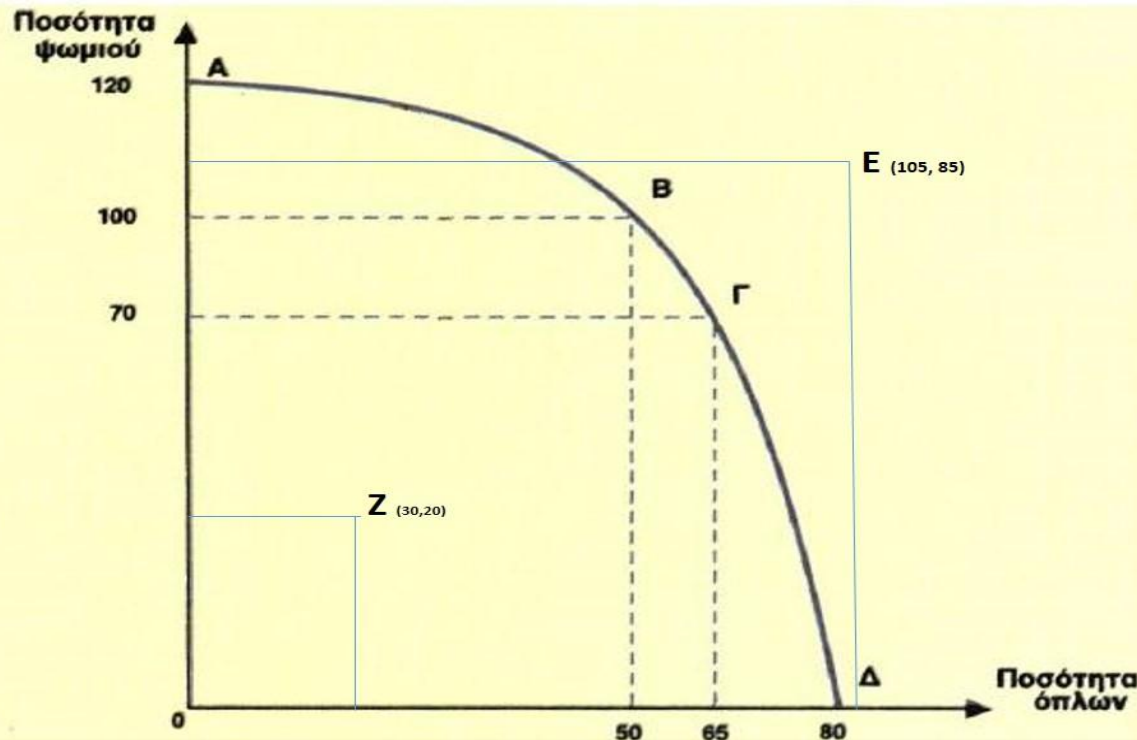

A, B, Γ, Δ: άριστοι συνδυασμοί πάνω στην καμπύλη

E: ανέφικτος συνδυασμός (οι Π.Σ. δεν επαρκούν) – ΔΕΞΙΑ της καμπύλης

Z: εφικτός συνδυασμός: οι Π.Σ. υποαπασχολούνται – ΑΡΙΣΤΕΡΑ της καμπύλης

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

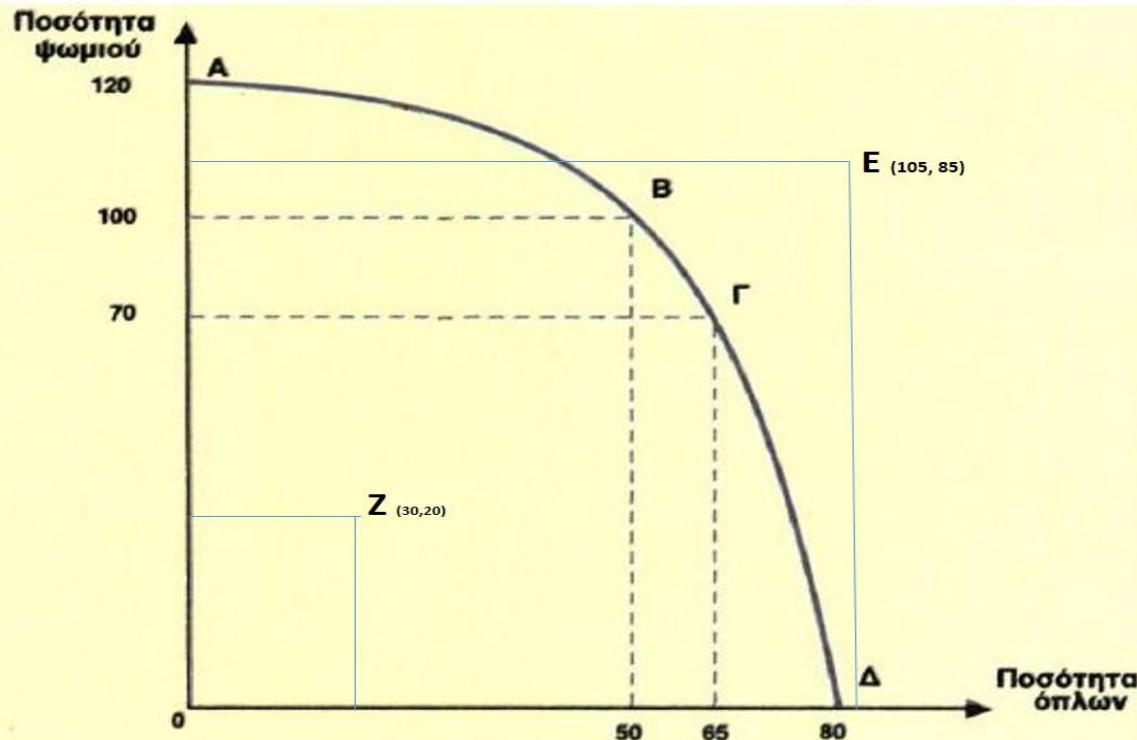
A, B, Γ, Δ: άριστοι συνδυασμοί πάνω στην καμπύλη

E: ανέφικτος συνδυασμός (οι Π.Σ. δεν επαρκούν) – ΔΕΞΙΑ της καμπύλης

Z: εφικτός συνδυασμός: οι Π.Σ. υποαπασχολούνται – ΑΡΙΣΤΕΡΑ της καμπύλης

ΑΡΙΣΤΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ: Όλα τα σημεία της καμπύλης απεικονίζουν εφικτούς τέτοιους ταυτόχρονους συνδυασμούς (όπου γίνεται μέγιστη αξιοποίηση των παραγωγικών συντελεστών και της δεδομένης τεχνολογίας), δηλαδή **άριστους συνδυασμούς**.

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

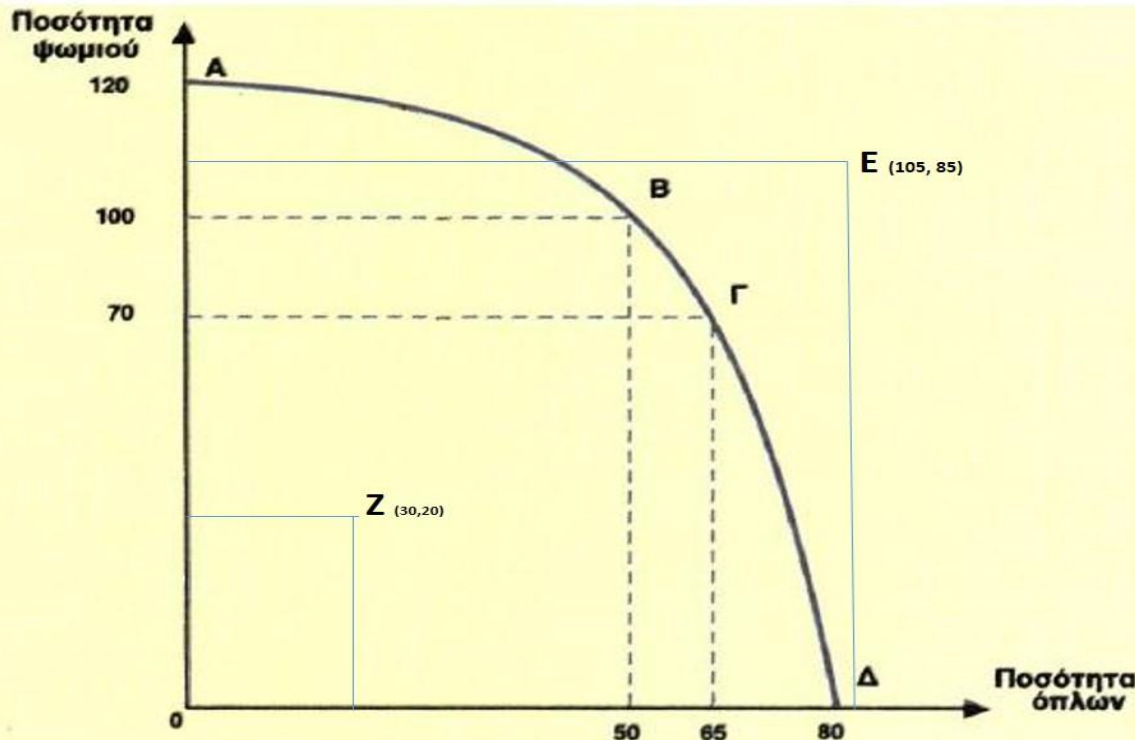
A, B, Γ, Δ: άριστοι συνδυασμοί πάνω στην καμπύλη

E: ανέφικτος συνδυασμός (οι Π.Σ. δεν επαρκούν) – ΔΕΞΙΑ της καμπύλης

Z: εφικτός συνδυασμός: οι Π.Σ. υποαπασχολούνται – ΑΡΙΣΤΕΡΑ της καμπύλης

ΕΦΙΚΤΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ: Όσα σημεία του γραφήματος βρίσκονται κάτω από την καμπύλη, απεικονίζουν εφικτούς συνδυασμούς των δύο προϊόντων, χωρίς όμως να γίνεται μέγιστη αξιοποίηση όλων των π.σ. (δηλαδή γι' αυτούς η οικονομία δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες). Δηλαδή μπορεί η συγκεκριμένη οικονομία να παράγει ταυτόχρονα τις συγκεκριμένες ποσότητες αυτών των δύο προϊόντων.

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

A, B, Γ, Δ: άριστοι συνδυασμοί πάνω στην καμπύλη

E: ανέφικτος συνδυασμός (οι Π.Σ. δεν επαρκούν) – ΔΕΞΙΑ της καμπύλης

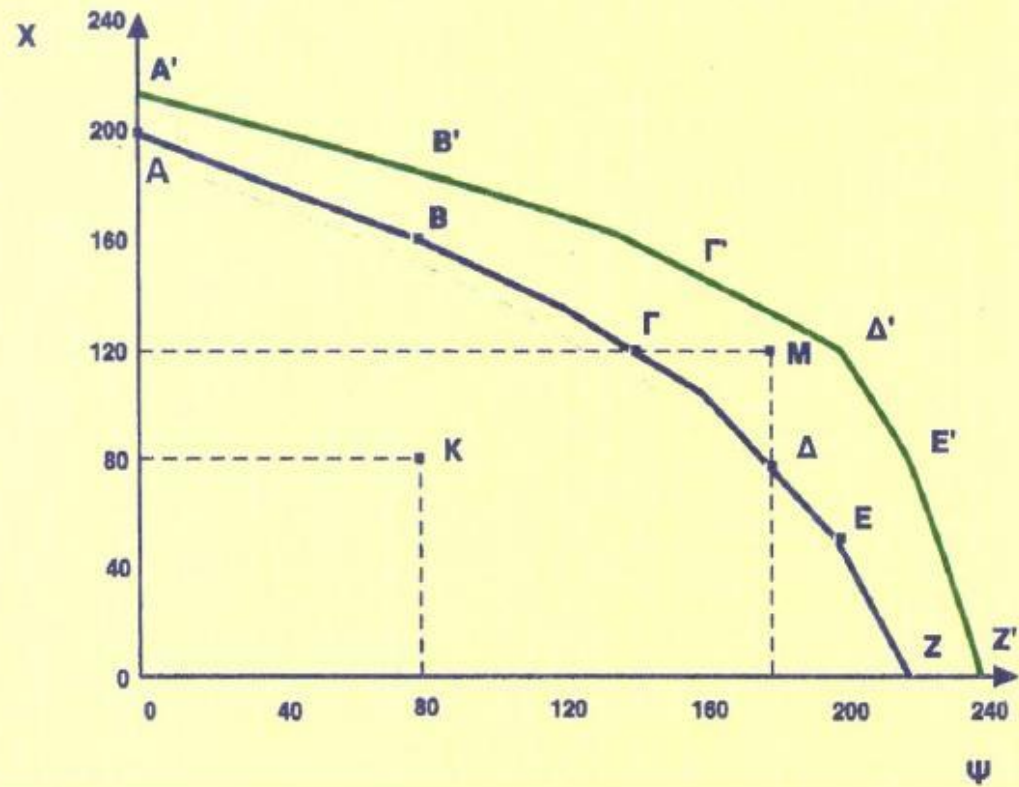
Z: εφικτός συνδυασμός: οι Π.Σ. υποαπασχολούνται – ΑΡΙΣΤΕΡΑ της καμπύλης

ΑΝΕΦΙΚΤΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ: Όσα σημεία βρίσκονται πάνω από την καμπύλη απεικονίζουν ανέφικτους συνδυασμούς – είναι δηλαδή εκτός παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας – δεν μπορούν ταυτόχρονα να παραχθούν οι συγκεκριμένες ποσότητες των δύο προϊόντων (με τους δεδομένους π.σ. και τη δεδομένη τεχνολογία) .

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

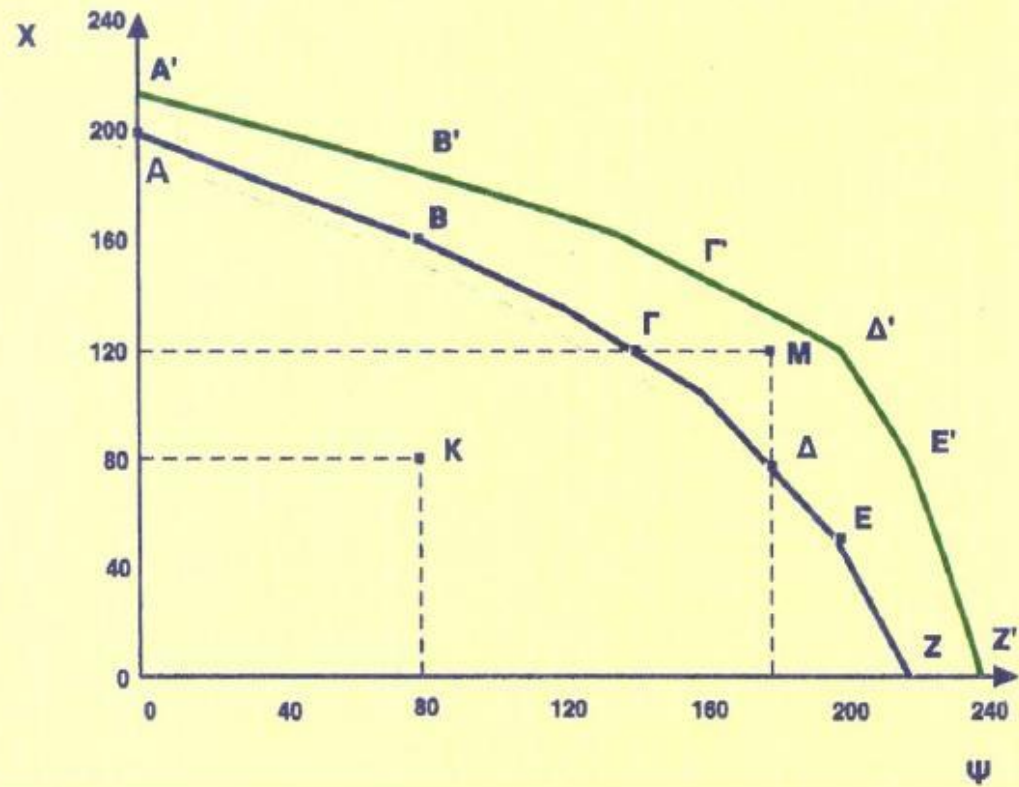
- Για να μπορώ να παράγω αυτές τις μεγαλύτερες ποσότητες, τι πρέπει να κάνω; Να μετατοπίσω την Κ.Π.Δ. προς τα δεξιά, ώστε να περιλάβει και το συγκεκριμένο σημείο. Πώς θα το καταφέρω αυτό; Αν αλλάξω αυτά που θεωρώ σταθερά, δηλ. αν αυξήσω τους παραγωγικούς συντελεστές και αν βελτιώσω την τεχνολογία.

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

- Η καμπύλη μπορεί να μετατοπιστεί και προς τα κάτω (αν μειωθούν συνολικά οι π.σ. και η τεχνολογία), ή και διαφορετικά για κάθε άξονα (αν αλλάξουν τα δεδομένα μόνο για το ένα από τα δύο προϊόντα).

Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

**Η καμπύλη που δείχνει
τις μεγαλύτερες
ποσότητες ενός
προϊόντος που μπορούν
να παραχθούν για κάθε
δεδομένη ποσότητα του
άλλου προϊόντος**

